Ч. 155 (11.496). Львів, вівторок 16. липня 1929. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

І знову повінь.

Львів, 14. липня 1929.

І знову повінь навістила Підкарпаття. Розміри її і спричинені нею шкоди ще невідомі в подробицях. Знаємо тільки, що зливи і бурі, які шаліли в ночі з 11. на 12. ц. м. спричинили вилив усіх гірських рік і потоків. Опір, Стрий, Свіча, Лімниця, обі Бистриці, Прут, оба Черемоші та численні їх допливи виступили з берегів, заливаючи значні простори та спричинюючи великі шкоди матеріяльні. Є теж і жертви в людях. Зірвані мости, зруйновані дороги, залиті доми і поля, — ось загальний біланс ненадійної, а по суті вже застарілої, елементарної катастрофи.

Не минуло ще й повних двох літ від великої повеневої катастрофи, яка в останніх днях серпня і перших днях вересня 1927 р. навістила була полудневo-східну, підкарпатсько-покутську Галичину. Величезні шкоди, спричинені повінню зперед двох літ, шкоди, що йшли в десятки і сотні міліонів, знищені будинки і поля, здевастовані збори з піль, зясували нам тоді весь безмір і весь жах страшного елементу. Нагадується нам російський візник, який їздив поганою дорогою з численними вибоями і постійно перевертався в одному і тому самому місці. „І все в тому самому місці!" — говорив він журливо. Те саме можемо сказати й ми: „І все в тому самому місці!" відбувається повінь систематично, в означених відступах часу. І все повіти: Сколе, Стрий, Долина, Калуш, Богородчани, Станиславів, Надвірна, Товмач, Коломия, Печеніжин, Косів, Снятин, Городенка — є тією територією, постійно виставленою на небезпеку і наслідки повеней.

Про причини цих постійних елементарних нещасть говорилося вже нераз не лише в українській, але й річевій польській пресі (напр. у краківському „Час-і"). Порушували цю справу й наші посли в соймі. Є дві головні причини цього елементарного звища: виpуб карпатських лісів та припинення регуляції гірських рік і потоків, то тут — то там розпочатих за Австрії. Хмароломи і зливи, получені з бурями і хуртовинами, такими частими в горах, скочуються нагально звалами вод по голих збочах гір, розривають корита рік і потоків і заливають гірські долини, спричинюючи величезні шкоди. Колиб ті ріки й потоки були зрегульовані, то — не зважаючи на виpуб лісів, переведений на широку скалю, наслідки катастрофи були би без порівнання менші. За міліони, добуті державою і приватними підприємцями з виpубу і вивозу карпатських лісів, платить майже щорічно населення нові міліони безпосередньо (знищені будинки і поля) та посередньо (податки на відбудову знищених мостів і доріг).

Здавалося, що після великої, розмірами шкід просто нечуваної, повеневої катастрофи в р. 1927, наступить систематична регуляція рік і потоків. Невеличкі суми на цю ціль вставлено і в державному бюджеті, який з правила є інвестиційним бюджетом тільки у відношенні до польської національної території. „Креси", головно східні, є зовсім занедбані під інвестиційним оглядом. Та скінчилося поки-що на відбудові і поправленні знищених доріг і мостів. Населення, що терпить за чужі гріхи, мусить самочинно собі помагати, будучи виставленим на все нові елементарні несподіванки. Невеличкі суми, вставлені в бюджет на регуляцію гірських рік і потоків, мають служити тільки підготовкою, — так сказатиб — для студійних цілей. А тимчасом повені стають нормальним явищем. І нормально відбувається нищення повеню будинків і піль, доріг і мостів, добра приватного і громадського.

Елементарні нещастя на нашому Підкарпатті і Покутті повторюються вже систематично, в означених відступах часу. Наше населення є під постійною загрозою тих нещасть. В 1927 р. збірним зусиллям нашого громадянства повелося злагіднити їх наслідки. Але так не може бути в безконечність. Не можна допустити до того, щоби постійно, що два роки чи рік-річно, повторювалися елементарні нещастя, не ненадійні, а сподівані, невідкличні. Єдиним шляхом до того негайне переведення регуляції рік і потоків, припинення дальшого виpубу лісів та приспішене залісення опустілих просторів, крім покриття заподіяних шкід.

Недоладня кріза.

Париж, початок липня 1929.

I.

За добрих десять років життя в Парижі наш брат мав уже доволі нагод приглянутися тутешнім крізам, парляментарним, урядовим, іншим, одначе такої недоладньої крізи, як ця, що в останніх тижнях трясе й теліпає Францією, ми таки ще не бачили. Багато крику, багато диму, в парляменті, в газетах, навіть на вулицях, та ні якогось розумного кінця цьому не видко, ні якогось доладнього змислу в цьому хвилюванні не сила доглянутися. Діється щось таке, чому хибує або голови, або ніг, або одного й другого нараз. А може й ні: може за всім цим клекотом і димом і є якась голова, що знає чого хоче, і якась рука, що нишком тягне шнурки в цьому театрі маріонеток. Кінець кінців, і це можливе, дуже можливе навіть. Тільки не нашому братові руку цю відкрити, принаймні тепер.

В чому річ, знаємо всі, про око бодай. Уряд хоче (або вдає з себе, що буцім-то хоче) ратифікувати давню, зперед трьох років, **угоду про воєнні довги,** заключену між французьким сенатором і спеціяльним висланцем Беранже і американським секретарем державного скарбу Меллоном. В угоді цій означено „остаточно" висоту французького „воєнного" довгу перед Америкою і розложено речинці сплат його (62 років). А що, як відомо, недавно установлений плян Юнга перекидає сплату цих довгів з плечей Франції на німецькі плечі, то угода Беранже-Мелон мусілаб увійти в життя заки плян Юнга буде ратифікований; бо саме на цій угоді і побудована одна з головних підстав цього пляну: коли Німеччина замісць Франції має платити довги, то треба знати, яка сума цих довгів і якими речинцями й ратами їх сплачувати. Справа, здавалося би проста й самозрозуміла, і повинна би, здавалося би, піти гладко, наче по маслі.

Одначе показується, що воно не так, далеко не так.

II.

Передовсім показується, що хоча видатний американський фінансіст і дав своє імя „плянові Юнга", очевидно за згодою американського уряду, то уряд цей офіціяльно не хоче нічого знати про цей плян. Плян цей, мовляв, торкається европейських держав і, коли собі хочете, Японії. Натомісць Америка до пляну цього непричасна; ні ратифікувати його, ні помагати виконуванню його Америка не хоче. Буде він прийнятий і виконуваний учасними державами, то гаразд. А не буде, то Америці не до того. Таке становище Америки викликало в цілій Франції почуття глибокого розчарування, навіть обурення, і дало перший товчок теперішній французькій крізі. Справа в тому, що коли в пляні Юнга Німеччина перейняла на себе сплату французьких довгів Америці (і Англії, тобто й англійських Америці), то Франція хотіла би, щоб Америка прийняла цю субституцію довжника, себ-то, щоби признала, що довжником її є вже тільки Німеччина, і щоби відразу звільнити Францію від всяких довжних зобовязань із цього титулу. Одначе Америка не хоче знати про таку субституцію: коли Німеччина їй буде платити французькі (й англійські) довги, то добре. А не буде платити, то Америка звернеться за заплатою до Франції. На погляд Вашінґтону таке вигідніше з двох сторін: два довжники краще забезпечують виплатність ніж один, а крім того краще американському імперіялізмові держати від своєю залежністю дві держави, тоб-то Німеччину й Францію нараз, ніж одну Німеччину.

Відмовне становище Зединених Держав супроти французького бажання одержати остаточне поквітування французького довгу Америці викликало у Франції досаду й образу, зручно підсичувану тою частиною французької преси, націоналістичною, яка і пляну Юнга не хотіла би (бо він, як не як, а таки виявляє деякий поступ у визволюванні Німеччини з пут версайського договору), ані не хотіла би бачити Францію протягом двох поколінь залежною від Америки. В одну мить спалахнула жива пресова (і вулична) кампанія проти Америки взагалі, проти ратифікації угоди Беранже-Мелона з осібна. Уряд всетаки за угодою далі стояв і навіть пер до ратифікації її перед початком серпня. І ратифікація була би перейшла, якби не — „деус екс махіна" — несподіваний виступ п. Франклена-Буйона, який геть перемішав урядові рахунки й наміри.

III.

Цей п. Франклен-Буйон — доволі видна фігура у французькому парляментарному світку. Це один з численних тутешніх професіональних політиків — щось в роді (порівнання завсіди кульгають) французького видання нашого передвоєнного, австрійського, буковинського й українського Миколи Василька, з тою (між ін.) ріжницею, що Василько мав більше левантійську фізіономію і віденсько-черновецькі „підходи", натомість у Франклена-Буйона фізіономія радше галійська (русяві вуси **à la Vercingetorix**) і завтоматизована добродушність манер французького політичного професіонала, привиклого клепати по раменах десятки тисяч виборців і говорити їм якраз те, що кожному з них подобається. Крім того (коли вже мова про Василька), то ще цим Франклен відріжняється від найбільшого нашого політичного професіонала, що його улюблений терен і його поле амбіцій — закордонна політика, коли тимчасом Василько був неpівнаним спеціялістом на внутрішніх черновецьких і віденських, а навіть львівських, парл. і політ. герцях і підходах, а виявився опесмілсним і неповоротним, при найкращій волі, на закордонному, післявоєнному терені.

Хоча п. Буйон вже й не в першій молодости то він таки ще не осягнув у Франції такої політичної позиції, на яку амбіція його претендує. Перед війною, в часі війни і після війни він грав, правда, свою ролю в політиці, головував у важних комісіях, мав важні дипльоматичні й політичні місії, але на першорядні становища, як напр. Бріян або Поанкаре, він всетаки досі не виглянувся. Не тому, неначе б хибувало йому охоти й пильности до цього, а чому іншому. Він

Pr. 214/29. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 maja 1927. poz. 398 Dz. U. Nr. 45 dokonane dnia 5 lipca 1929 przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Dilo" Nr. 148. z dnia 6. lipca 1929 z powodu, że zamieszczony w tem czasopiśmie artykuł pod tyt. „Z organizacyjnoho ruchu" zawiera w sobie znamiona występku z art. 1. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10/5 1927 poz. 399 Dz. Rz. P. Nr. 45 b) wydać po myśli przepisu z art. 77. cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego p i s m a d r u k o w a n e g o. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tegoż czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Lwów, dnia 10. lipca 1929. Przewodniczący: Prezes Sądu J. Hawel wr. Protokulant: J. Rybicki wr.

завжди чогось хотів, але чи не міг, чи щастя не послужило, щоб осягнути і розвинути бажане, не знаємо. Що є в нього деяка сміливість і ініціятива в шуканні своїх стежок, непротоптаних іншими, про це свідчив його колишній активний інтерес до **українського** питання.

IV.

Питанням цим він займався доволі живо в часі мирової конференції 1919 р. і ще потім яких 2—3 роки. Очевидно він виміркував, що це питання важне і має будуччину та що виспеціялізувавшися в ньому, він зміг би мати в ньому свого рода монополь серед французьких політиків і на цьому виїхати в гору. Отже стрічався він доволі часто з деякими українськими дипльоматами тої доби — з Сидоренком і Шульгином, а навіть з Галіпом і Борщаком. Якийсь час (після конференції) він навіть удержував тут щось в ролі чверть-офіціяльного українського бюра, в якому крутилися два українські „специ". Але згодом він остигав до української справи — раз тому, що виявилося, що українська держава не гратиме покищо першорядної ролі в міжнародній політиці (а Буйонові спішно грати свою ролю), а далі тому, що він оцінював увесь український нарід по тих мало цікавих зразках, які припадок поставив на його дорозі. А коли врешті він грубо попікся на двох українських інформаторах (одному буковинському, другому одеському), які надуживали його імени, він порвав з ними і раз на все повернувся плечима до цілої справи.

Він розпочав шукати іншої справи, щоб на ній вирости. Мир з Анґорою особливої слави йому не приніс, і його імя поволі западалося у забуття, коли раптом справа ратифікації американських довгів видалась йому підхожою до голосної політичної реклями.

Він її хопився і справді вдалося йому знов розголосити своє імя в теперішній французькій кризі.

Як воно сталося і що з цього вийшло, тай як на фоні цієї кризи виріс уже не тільки французький, а міжнародній скандал найчорнішої барви, — про це в слідуючому дописі. Бо — щоби ці річи були зрозумілі, треба про них поговорити трохи довше. А вони заслуговують собі цього, бо в цих днях розкрився тут рубчик тої заслони, поза якою витворюється т. зв. публична опінія Франції — опінія про всі справи, в цьому числі **й про справу українську. — В. П.**

Інтеліґенція і нарід.

(Допис з Волині.)

Від Редакції: Статтю п. О. Ковалевського містимо без змін з уваги на її мотиви та специфічні волинські відносини, бо—зрештою—уважаємо, що вдаватися у поважну дискусію з паном Пилипчуком та розглядати його нинішню „діяльність" у площині проблем громадської праці, — завелика для нього часть. Для інформації галицьких читачів: Пилипчук, не шануючи свого титулу колишнього премієра УНР. (особливий це був кабінет!) ділить нині з П. Певним, б. адміністратором російської ґазети „За Свободу", „почесну" ролю лідера ґрупи „Української Ниви" в Луцьку, яка перейняла в спадщину завдання рівенського „Дзвону" пок. Оскілка. Щож таке „Українська Нива", наші галицькі читачі зрозуміють, коли коротко скажемо, що не лише „Рідний Край" Сидора Тверлохліба, але й „Селянський Прапор" Стовпюка були євангеліями національної гордости й чести у порівнянні з тим, що виписує „Українська Нива". Маючи „ширші можливости", ґрупа „У. Н." розвиває теж ширшу, ніж колишній гурток „Дзвону", „діяльність", до якої головно належить засновування установ, в імени котрих можна потім при ріжних святочних нагодах виступати з відповідними заявами. До таких установ належить теж „Рідна Хата", про яку згадується у вижче наведеній статті.

I.

Коли порушуємо цю тему — стару, як світ — то робимо це тому, що її порушив і положив в основу діяльности інтеліґенції на Волині п. П. Пилипчук, голова „Рідної Хати" в Луцьку, який підчас урочистого відчинення цього „клюбу" заявив слідуюче:

„Хотів би я підкреслити одну рису, котра глибоко вілася в душу нашої української інтеліґенції й котру запозичено від наших східних сусідів. Маю на думці так зване „народнічество" з його „хожденієм в народ", що остільки глибоко вілося в психіку нашої інтеліґенції й так сильно, що й досі більшість живе старими трафаретами служби для народу. Влягнутися по селянському, жити по селянському, опуститися до рівня життя селянського — ото є засадничі ідеольоґічні риси цього „народнічества". Усім вам, панове, відомо, які страшні наслідки цього „народнічества", що довелося їх тепер покутувати українському народові. А інтеліґенція завдяки такому поступуванню, затирається в щоденному житті, відокремлюється, залазить у сферу не то що малих справ але навіть занадто малих. Отож, з традицією такого „народнічества" рвемо! Бо вважаємо, що не нарід-маса творить цінности, веде перед, а інтеліґенція, що той нарід житиме, коли живе й веде вперед його інтеліґенція, коли вона тягне вгору до свого рівня розвитку цей нарід, а не навпаки".

Ці слова були оплескані присутніми інтеліґентами, бо ці слова мають нібито *видимість* правди. Самоїж правди не мають.

Бо коли й признати, що „народнічество" є чисто московського походження, то рівнож треба признати, що й розумування про ролю інтеліґенції в житті народа, про „піднесення" народу до рівня інтеліґенції, про її „спеціяльну" місію то що — *є московського походження.*

Від часів середини XVIII. в., через цілий XIX. вік і аж до другої російської революції включно російські публіцисти, критики, письменники, все розважували цю тему. Новіков чи Михайловський, Карамзін чи Толстой, Писарев чи Іванов-Разумнік, Григорович чи Сологуб — всі однаково в тій чи іншій модифікації „аналізували" душу російського інтеліґента, обговорювали „творчу місію" останнього в завданні піднесення до себе народніх мас, поглиблювалися в його обовязки щодо російського „мужичка". Слідом за російською літературою пішла українська література, як і публіцистика.

1917 рік здав цю тему в архив, бо коли народні маси й не стали „творчим чинником", то, у всякому разі, — *діяльним* чинником, ставлячи до інтеліґенції домагання *реальної праці* на всіх ділянках національного життя.

Тому ставлення такої архивної теми носить всі ознаки схоластики так питомої людям російської культури, людям Сходу, далеким від західнього *реалізму.*

Та й правду кажучи, де це нині український інтеліґент „одягається по селянському", „живе по селянському", „опускається до рівня життя селянина"? *Чи богато знаємо таких випадків!* Натомісць, знаємо тисячі випадків, коли селяни одягаються по інтеліґентському, коли селянки вбираються в модні суконки й підписуються лакерками та шовковими панчішками, коли цілі села обставляють свої хати добрими меблями й

І. СВЄНЦІЦЬКИЙ.

Книжка і життя.

Вплив культурної творчости на відродження і розвиток народів.

Венеція, в липні 1929.

Перший світовий конґрес книгозбірень і бібліографії дав Італії привід познайомити представників світа книжки із своїми безмірними книжковими скарбами і памятками писаного слова. Скарби ці обхоплюють усі ділянки людського життя за довгий протяг яких 25-ти віків історичного життя самої Італії і яких давніших 25-ти віків культурного життя єгиптян, греків і етрусків. Розміщені вони у такому великому числі по збірках Ватикану, Лятерану, Капітолю, Академії, Університету, королівських палат і приватних збірок самого Риму, що їх одних зовсім вистарчило би на накреслення чималої історії великої частки життя людства. Одначе конґресістам довелося познайомитися ще з цілим рядом прекрасних збірок, з яких кожна побиває нинішні українські книгозбірні і книжкові вистави.

Книгозбірні Неаполю приміщені в королівській палаті, архивні збірки у двох старовинних монастирях. Старовинний монастир у Монте Кассіно береже безліч дорогоцінних рукописів клясичного і первохристіянського світу в найкращих списках V—XIII. вв. Чудова своїми мистецькими скарбами Квітчаста-„Фіренце" показала книжні скарби у палаті Берберіні і монастир св. Лаврентія, а завсе рухлива Венеція показала найцінніше із своїх збірок у виставці в салях книгозбірні св. Марка. І скрізь по тих виставках ви стрічаєтеся з богато виніюваними квітчастими рисунками і мінятурами, — списками творів клясиків Риму цезарів, роскішно ілюстрованими книгами перших діб христіянства, списками творів Данте, Петрарки, Боккаччо, Маккіявелі, Савонароли, творами з ділянки фільософії, мистецтва, будівництва, математики, фізики, астрономії, медицини, інженерії, агрономії, господарства і т. д.

Про національний характер творів Данте вже здавна найкраще свідчить число їх списків у кожній поважнішій книгозбірні. І так одна Лавренціяна виставила 57 списків творів Данте з XIV—XV. в. у ріжних форматах, ріжних почерків, із усіх кінців Італії, ріжноманітно ілюмінованих і інтерпретованих. А на всіх виставках книжок було їх біля 300. Тимто нічого дивного немає в тому, що заповіти Данте не тільки обєднинили усі говори Італії в одній літературній мові, але й натхнули усю країну непереможним почуванням національно-політичної єдности. І коли давно Тит Лівій радів на згадку величі і могутности Риму як столиці світа, то Данте своїм гірким словом про роздроблення Італії був предтечею революціонера Ґарібальді, що злучив її усю в одну цілість та поклав основи її сучасної могучости.

Найкраще виявляла богацтво інтересів усіх книжників — творців і видавців книги Італії — кожна виставка італійських стародруків, хочби тільки найстаршої доби до 1535 р. У цих виданнях повторяється не тільки весь зміст колишніх рукописів дохристіянського Риму і церковно-богослужебних книг та богословських творів перших 10 віків христіянства, але й усіх рукописів взагалі клясичного світа та всієї науки, що в тому далекому часі розвивалася так могучо в Атенах, єгипетській Олександрії та в ріжних частях Італії середніх віків. І природно, бо в найстарших університетах Італії завсіди схрещувалися і стрічалися думки найкращих вчених Сходу і Заходу; бо в Римі папів були знані всі думки европейського світа, що переслідувані інквізицією якраз могутніли під покровом опікунів науки і мистецтва та в шляхотному суперництві великих творчих умів.

Нехай одна подробиця і могутня поява засвідчать отсю особлившу живучість видавничого руху в Італії. Серед книжок раннього друку Італії звертають нашу увагу невеличкі видання, присвячені дрібному господарству жінок, „de le „belle donne Отож переглядаємо ці видання по куховарству, огородництву та навіть вишивках. Останні дуже цікаві і для нас, що очевидно колись могли мати в руках ці сіткові рисунки хрещикових вишивок і букв, та приноровити їх згодом у себе. Вказують на це нечисленні останки наших хрещикових вишивок по грубому полотні XVIII. в. З другого боку уживання у нашій кухні всяких „тортів", „паст", „волоської" капусти, „волоських" оріхів та салати з „оливою", є безперечним свідоцтвом давнього впливу колишньої Італії на далекий закарпатський схід.

Величня цілість дійсного і тривалого звязку книжного доріблу Італії з розвитком усіх ділянок її життя була зображена у Фльоренції на окремій „виставці розвитку науки". Під кличем „per l' arte vita nostra" розгорнули міністерства Італії дійсно прекрасну картину залежности усього могутнього поступу життя країни від праці творчих умів Італії на протязі довгих столітть. Найкраще виступило це на виставці міністерства освіти, що зорґанізувало чудовий показ розвитку італійської науки по осідках поодиноких університетів і по змістові переважного напрямку їх наукової праці. Рідкі, дорогоцінні видання із найріжніших галузей науки та безліч ріжних приладів і препаратів виявляли в часовому порядку постепенний розвиток поодиноких наук і їх досягнень. Імена великих фізиків, астрономів, електротехніків, лікарів, ботаніків і географів чергувалися; знаменували поодинокі ступні не тільки розвитку чистої науки, але й разом з нею і самого життя цієї богатої країни. В міру того, як поодинокі осередки життя Італії росли у своєму значінню, ставала сильнішою і політична звязь поодиноких, колись розділених частин великої нації. Наукова праця була засобом до заспокоєння усіх потреб життя, була шляхом до зміцнення не тільки міжплемінного і міжтериторіяльного звязку самої Італії і її островів, але й вела до чимраз то могутнішого міжнародного значіння італійської нації. Не даром осередком цієї виставки є чудове „commune di Vinci". Ґеній того великого творчої думки обняв був дійсно безкраї простори життя своєї нації, та через неї усього людства.

Так, насліддники великого Риму, того що колись був і вічно житиме в творах людства, постійно йшли шляхом точної науки і тим робом заспокоювали головну потребу нації: Над 40 міліонами завжди голодних шлунків піднявся 20 праці міліон творчих мозків. Осьтак сучасна Італія розвязала відвічну борню між поодинокими частинами людського орґанізму, яку колись так влучно накреслив був Като старший відомим порівнянням про залежність повноти шлунка від *працездатности* рук і ніг та всевладної голови.

т. д. Це явище має остільки *масовий* характер, що деякі дослідувачі нашого побуту піднесли крик щодо його завмирання, щодо непереможного процесу *урбанізації* українського села.

Про якеж „народнічество" — в такому разі — мова й із яким „народнічеством" так остентаційно рве голова „Рідної Хати", промовляючи за українську інтелігенцію?

Рівнож є схолястичними розумування й про „хожденіє в народ". Коли де-хто уявляє собі просвітянських або кооперативних працівників в ролі „коробейників", які йдуть на село з ідейним товаром, пропонуючи його селянинові за ціну низькопробної демагогії — то він міцно помиляється.

Демагогія йде в парі з тим, що не має підстав для свойого буття, граючи на тяжких інстинктах мас або навіть розпалюючи ці темні інстинкти. „Покутуємо" ми страшні наслідки не „хожденія в народ", а властне розпаношеної *демагогії*, так непереможної в революційні часи. Сучасне наше життя характеризують філії „Просвіти", кооперативи, гуртки „Сільського Господаря", що повстають, як наслідок праці українського інтелігента, але в той-же час, що мають спільного ці організації з „хожденієм в народ" чи демагогією?

Саме ця праця хоронить українську справу від „страшних наслідків", яких так лякається Пилипчук і навпаки окруження себе від народу китайським муром „*вищости*" якраз промощує шлях для „страшних наслідків".

Чужою нам є демагогія, але рівнож чужою є ця неоправдана „вищість". Одне й друге *ослаблює* українську національну силу, як ослаблює її всяке *неробство*, як ослаблює її все, *що виломлюється зпід загально-національної лінії.*

Досвід революції, без сумніву, є сумний, але повторювати його, як цього намагається демагогія, або втікати від нього, як це робить „вищість" являється однаково фатальною річю. Обидва ці явища в нашому національному житті побудовані на *негаціях*, будівництво-ж вимагає, проте, *творчого діла.*

Добра чи зла українська революція, але вона була; добра чи зла українська пореволюційна праця, але вона була; добрий чи злий український нарід, але він істнує; добрі чи злі українські національні організації, але вони працювали й працюють.

Завдання інтелігенції полягає в тому, щоби, перебравши добрі сторони праці, усувати її лихі сторони. Це лежить в основі всякої *творчости*, а тим-більше — в основі української національної сили.

Як бачимо, арґументи, якими виправдує п. Пилипчук *відірвання української інтелігенції на Волині від її національних осередків* і скупчення *в створеній ад гок „Рідній Хаті"*, не є ані переконуючими, ані річевими. Відчуваючи це, Пилипчук змушений був зробити вівісекцію над самою інтелігенцією. Ми повинні, каже він, „усвідомити її, обеднати, щоб не сварилася вона, а у взаємній повазі *готувалася бути дійсною інтелігенцією*".

Отож, Пилипчук цілу інтелігенцію на Волині уважає за „*недійсну інтелігенцію*".

Чи варто пояснювати, що всякі балачки про „дійсну" й „недійсну" інтелігенцію, є такою-ж схолястикою, як і балачки про інтелігенцію й нарід!..

Але, коли приняти на момент пресумпцію „недійсної інтелігенції", треба відразу признати, що методи, якими наміряються її вожди перетворити її на „дійсну інтелігенцію" заведуть цілковито, бо практичні завдання перед нею на терені „Рідної Хати" поставлені такі: „мати бібліотеку, українську трупу, влаштовувати реферати для дорослих, мати власну їдальню, а для розваг — шахи, доміно і білярд".

Мертвим духом віє від такої програми, скидається вона на „малоросійщину" й понижує вона наше національне „я".

Отож, як „ідеольогічні" міркування, розгорнені у вступній промові голови „Рідної Хати", так і практичні цілі, закреслені перед останньою, — побудовані на блудних підставах, протирічних і незнанні волинської дійсности.

Життя на Волині — тим часом — оставило далеко позаду ці „нові" завдання, бо закреслило глибшу й ширшу програму, до обговорення якої оце й переходимо.

Олександер Ковалевський.

Зєдинені Держави Европи.

Бріян раптом відкриває Паневропу.

Ідеалістично настроєний, але з малим політичним досвідом, а ще з меншим знанням відносин у ріжних европейських державах австрійський ґраф Ковденгове Калеґрі вже пять літ веде пропаґанду на користь утворення Злучених Держав Европи. Тепер раптом французький міністр закордонних справ Бріян, який знає без сумніву реальні відносини в Европі краще від ґрафа Калеґрі, теж виступив з сензаційним пляном скликанням всеевропейської конференції держав для обговорення пляну утворення спочатку економічного, а а потім й політичного союзу европейських держав.

Що спонукало старого циніка до такого сензаційного кроку? Пригадаємо, що це не перший його сензаційний виступ у світовій політиці. Року 1927 конкуренційні зброєння між Англією, Францією та Америкою дійшло до тої міри, що Франція не могла вже більше витримати. Тоді Бріян таксамо раптовно, як тепер поручив французькому послові в Вашінґтоні на початку 1929 р. передати свій славетний маніфест у справі світового мира, на який Америка відповіла досить іронічною нотою. Одначе тоді було взагалі відмовитися від обговорення справи світового мира. Так розпочалися переговори, яких вислідом був пакт Келльоґа.

Тепер на першому пляні в політиці Франції стоять не зброєння, а фінансові справи. Це певно не випадок, що саме перед початком парляментарних дебат у справі репарацій та воєнних довгів Бріян виступає з ідеєю Паневропи. '. серпня Франція мусить платити 400 міл. долярів Злученим Державам, які відкинули їх просьбу відложити термін сплати до 1. грудня. У звязку з цим стає для Франції актуальною сплата великої рати її довгу до Анґлії. Крім того Америка саме тепер перевела велике підвищення митних тариф, що дуже зле відібється на французькому вивозі до Злучених Держав. А підчас репараційних переговорів Америка змусила Францію дуже зменшити свої претенсії до Німеччини. Ось причини, які змусили Бріяна раптом відкрити Панєвропу.

Не підлягає жадному сумнівові, що Европа по війні опинилася в цілковитій залежности від Злучених Держав. Одначе характер цієї залежности не у всіх державах Европи однаковий. Франція мусить платити воєнні довги Америці. А Німеччина в останніх роках могла вдержати й розвинути свою індустрію лише завдяки американським позичкам. Таким чином Німеччина зовсім не заінтересована в боротьбі з Америкою, як заінтересована Франція.

Це одначе не значить, що виступ Бріяна треба трактувати легковажно. Він може повести до актуалізації, проти його волі, ріжних пекучих болячок повоєнної Европи. Не підлягає сумнівові, що зближення між европейськими державами може наступити лише тоді, коли будуть розвязані такі три проблеми: проблема *національна*, проблема *розброєння* і нарешті проблема *національних меншостей*. Треба одначе сумніватися, щоби тепер ці проблеми справді могли бути розвязані. Тому ініціятиву Бріяна треба брати лише як розпучливий крок Франції в її безвигляднім боротьбі з Америкою.

ІЛЬКО КАЛІЧАК. 4)

Дрогобицький бунт.

Причинок до подій 14. квітня 1919 р.

(Докінчення.)

Дотеперішні представники нашої влади в Дрогобичі схаменулися й вислали делеґацію, котрою проводив тодішній бурмістр, о. Рудницький. До цеї делеґації був, здається, приділений якож от. Грабовенський. Вона мала поінформувати заходячі війська, що в місті спокій і подати їм до відома, на якому тлі зродилися саме отсі неспокої.

На поміч до Дрогобича прибув був тоді з фронту гуцульський курінь пор. Голинського й курінь У. С. С. Крім цього на двірці були дві панцирки. Зпід Хирова приїхала поміч під командою пор. Бережницького, а зпід Львова під командою пор. Шевця. Самбір був вислав свою військову поміч поїздом, а крім цього одну батерію сот. Носковського, котра була пустилася пішки.

Оба курені прийшли до міста Стрийською вулицею і пішли перед „Боєву Управу" та енерґічно взялися за свою працю. Всі входи на ринок позамикано стійками, а при вході до Стрийської вулиці, біля аптики Тобяшка, виставлено заставу з одним скорострілом. Кожного, хто йшов з ринку, провірювали й питали за леґітимацією, а хто був підозрілий, такого зараз арештовано й відставлювано до домівки міліціонерів. Там урядував уже от. Грабовенський, що разом з деякими міліціонерами заводив новий порядок.

В заведенні порядку помогло Грабовенському найбільше військо, що прибуло з фронту, бо воно було дуже строге й не дуже безпечно було попастися в його руки. Воно зачало широко арештувати виновників, але при тому попадалися в його руки й невинні. Одних замикали в суді, інших у бриґідках на Гірці. Арештували не лиш міліціонерів, але також і стрільців з цілого гарнізону, а передовсім тих, що грабували і причинювалися до загального непорядку. Взагалі треба сказати, що фронтовики з нікцим не панькалися і декого таки порядно вибили. При тому вони роздягали ворохобників, забирали їм добре взуття й черевики, а на це місце давали їм із себе дрантиве й полатане своє майно — доробок з фронту... „Покривджений" не смів тоді ані писнути, бо чув добре, як сильно він провинився саме проти фронту.

З виновниками наглий суд поступав безпощадно. Кількох навіть розстріляно, а між ними одного ст. стрільця й десятника Ємчука, котрого зворохоблені люди випустили були з вязниці. Днями й ночами переслухувано бунтівників і списувано з ними протоколи.

Пор. Вовка арештовано в Самборі, а хор. Матківського у Станиславові. Протокол з поручника Вовка стягав хор. жандармерії У. С. С. К., а відтак судив от. Ч. Одначе на запоруку того самого хорунжого К. й на інтервенцію адвоката д-ра К. з Дрогобича випущено його на волю з цим, що він мав що-дня голоситися на команді й не смів говорити ані стрічатися ні з міліціонерами ні з їх родинами. До звільнення пор. Вовка причинилося також те, що він був ранений під Бродами (17. II. 1919), та що його фронтові командати — на запит суду — дали були про нього добре свідоцтво.

Над хор. Матківським відбувся наглий суд. Одначе тому, що до переслухання було дуже богато свідків (понад 40), справа протягнулася понад приписаний час для важности наглого суду. Матківського з уваги на те рішено відставити до Стрия, а його справу віддати під розгляд звичайного суду.

Бунт в Дрогобичі зовсім зліквідовано.

Небавком потім прийшли відомі події на фронті, що розбурхали аж до самих основ ціле наше запілля. Настав відворот, дрогобицький бунт, як незначний епізод в ланцюху великих подій, затерся в памяти і поволи забувся.

Чи дрогобицька революція робилася за чужі гроші?

Ні! Це мильний і безпідставний здогад. Бо хто знав учасників заворушення, той може посвідчити, що ніхто з них не мав просто ніяких знакомств з такими політичними чинниками, які тоді задумувалиб шкодити таким бунтом загальній нашій загальній справі. Між виновниками не було такої людини. Зрештою, до справи бунту були замішані і свідомі націоналісти, ті самі, що в часах листопадового перевороту богато причинилися своєю працею до будови нового державного устрою.

При кінці скажу ще, що на фронті отсі трагічні події не мали надто великого відг[illegible], бо боєва лінія так близько противника була добре зорґанізована, жила своїм окремим життям і не припускала думки в інший бік, як тільки в сторону ворога.

Причин дрогобицького бунту треба шукати посередньо в тому, що українське запілля було недостаточно зорґанізоване, в ньому була нерідко паршива господарка і нездорові відносини, коли тимчасом фронт не давався ворожій перемозі. Одначе при відвороті показалося, що в запіллю не було так зле, не були самі недостатки й не стояли порожні склади. На жаль, запілля не вспіло цього великого майна навіть вивезти і в часі відвороту лишило його на поталу огневі і противникові.

Що зробили наші хоробрі боєвики за вісім місяців тяжкої фронтової служби, про це свідчать їх геройські вчинки. Праці запілля й до нинішнього дня мало знані. Очевидно цею замітко ю не хочу сказати, що запілля зовсім не працювало. Ні, й там були люди повні посвяти. Якби було в запіллю більше таких старшин, яким був у Дрогобичі комендант двірця, хор. Філько Смольницький, то певно більша часть нашого військового майна булаб урятована. Він при відвороті, хоч війська противника обстрілювали вже двірець гранатами і шрапнелями, не уступив і до останнього моменту висилав до Стрия транспорт за транспортом, не зважаючи на те, що українська боєва лінія була вже пересунулася на правий бік річки Тисьмениці. Цей старшина витримав на своєму місці до кінця і не стратив голови в цій суматосі. Лиш таким людям повинні ми були повірити господарку й організацію запілля, а певно, що не булоб дійшло до подібних випадків, які мали місце в Дрогобичі в страстний тиждень.

Брно, 17. VI. 1929.

„Радість життя“...

Нові дані про економічну крізу в Польщі.

У міс. червні записано в Польщі новий рекорд: тоді-то в одному лише місті Лодзі запротестовано 50.122 векслів на загальну суму 9 міл. 941.260 зол. В порівнянні з 28.251 векслями в січні ц. р., на суму 5.019.589 зол. — скількість запротестованих векслів за пів року майже подвоїлася! Взагалі у Польщі в січні 1929 р. запротестовано 356.691 векслів на суму 76.787.000 зол., а вже в травні — 514.662 векслів на суму 113,597.000 зол. Одночасно з цим масовим явищем невикуплювання векслів (головно купцями й підприємцями, бо приватні векслі взагалі творять у грошевому обороті дуже малий відсоток), зазначується ще одно явище, яке свідчить про катастрофальний голод на готівку. І так щораз більше підприємств у Польщі спершу редукує скількість днів та годин праці, потім редукує робітничі сили, врешті — припиняє заробітні виплати. Міністерство праці ніколи ще не мало стільки мороки на ґрунті конфліктів поміж робітниками й працедавцями, а окружні суди ніколи ще не встановляли стільки „судових надзорів“ у підприємствах, зупинивших виплати. Ці масові банкроцтва не є спричинені неможливістю збуту, фальшивою калькуляцією чи якоюсь купецькою несолідністю. Майже виключно причиною отих банкроцтв, це відносно низький основний капітал підприємств та брак резерв на покриття втрат. Ці фірми могли би жити й розвиватися та поволі богатіти, але при умові — великого й легкого кредиту. Колиж на грошевому ринку свобідної готівки нема, а та, що є, коштує лихварські відсотки при короткому речинці, — фірма мусить звужувати поле діяльности, редукувати продукцію, і нидіти — аж до банкроцтва.

Кріза заторкує уже навіть такі дужі галузи польського промислу як цукроварство. Вправді низькі конкуренційні експортові ціни цукру заманюють до краю чужу валюту, однак користає на цьому державний скарб, а тратять — підприємства. Тому цукроварники, шукаючи шляхів покращання доходів, які терплять на конкуренційній боротьбі за закордонний ринок, покищо хапаються найлекшого способу — відбитися на шкурі найбідніших верств власного громадянства. Ось причина останньої звижки цін цукру, затвердженої урядом в імя ратування і так катастрофально-дефіцитового торговельного білянсу.

Пишучи про ці й подібні грізні прояви щораз поважнішої господарської крізи в Польщі, варшавське „АВС“ зазначує, що всетаки всі ці економічні страхіття і всі важливі міжнародні політичні справи, що вирішуються нині у широкому світі, не зупинили премієра Світальського виїхати державним автом, з жінкою, секретарем і полковником Славеком — на Рівєру до Барріц. І пригадує „АВС“ слова Виспянського з його „Весілля“: „нєх на цалим свєце война, биле польска весь спокойна“.

Як-же тут виглядає маршалок сенату Шиманський із своєю рекламованою „всезагальною радістю життя“ у Польщі?! Хто тут радіє, а хто сумує?!

Про недавніх міністрів.

Б. міністр Б. Медзінський.

Одним із найбільш „пеховних“ міністрів післятравневого правління, був без сумніву колишній визначний член „Визволення“, нині все ще посол з ББ., підполк. Медзінський. Як міністр почт і телеграфів п. Медзінський мав те „нещастя“, що ендецька „Ґазета Варшавска“ оголосила в кільканацяти чергових числах страшенно немилі ревеляції про господарку в т. зв. „Центральному Бюрі Будови“ при міністерстві почт. А що те „Бюро“ розпочало будову величезних будівель для централі міжміських телефонів і телеграфу та для самого міністерства при головних вулицях Варшави, ревеляціями тими зацікавився загал „варшавяків“ більше, ніж якоюбудь іншою „сензацією“. І міністр Медзінський перестав бути міністром, у чому, як навіть недискретно жартують собі на кабаретовій сцені „Кві про Кво“, мав йому немало допомогти його особистий приятель — нинішній премієр д-р Світальський... Потім, коли вже міністр не був міністром, причіпилися варшавські газети до дуже заплутаної справи купна одного фільварочка батьком п. Медзінського на Холмщині, до котрої то справи заплутано і його самого; він спростовував і можливо, що дійсно ні в чому не провинився, але його імя знову довго не сходило з газетних шпальт. Тепер у „Роботніку“ якийсь „Бувший“ („Били“) злобно закепкував собі з б. міністра підполк. Медзінського, що підчас травневого перевороту „біґали зому зі страху шока“, а далі заповів ревеляції про діяльність п. Медзінського у ІІ. відділі ген. штабу (він був його шефом). На те п. Медзінський оголосив у „Глос-і Правди“ отвертого листа, називаючи погрозу ревеляціями звичайним шантажем, а добродія, який шантажує анонімово — трусом. Аж ось з „Ґазети Варшавскої“ довідуємося, що за тим криптонімом „Били“ криється один із найвизначніших сучасних польських письменників, кол. революціонист і звеличник марш. Пілсудського, нинішній сенатор з ППС. Анджей Струґ. „Ґазета Варш.“ додає до того, що А. Струґ є теж „ґросмайстром“ одної з масонських льож у Польщі (це досить відома справа, здається лише, що сен. Струг не є уже ним, а був). І додає орган ендеків: „Зачіпка з таким потентатом буде п. Богуслава (Медзінського) дорого коштувати. Однак здається, що пан підполковник грає в останніх часах лише „ва-банк“ перед ревеляціями, які швидко послідують“.

Аж ось, „Ґаз. Варшавска“ з 13. ц. м., друкує на 1-ій сторінці сензаційну вістку, що до міністерства почт і телеграфів прийшов від Найвищої Палати Контролі лист з повідомленням, що б. міністр почт і телеґр. Медзінський має звернути державній скарбниці 38.000 зол., які нелегально видав на невідомі ціли! Цю суму Найв. Палата Контролі викрила у рубриці „інші видатки“ адміністраційного бюджету міністерства. Заінтерпельований п. Медзінський, пише „Ґазета Варш.“, відмовився пояснити ближче ці видатки, доказуючи, що вони підлягають виключній оцінці міністра, який не потрібує з них нікому сповідатися. Кол. премієр Бартель старався немилий конфлікт якось залагодити, але це було неможливо, з уваги на рішучий спротив мін. Медзінського входити на цю тему в дискусію. Палата Контролі радила, радила, аж рішила, що міністр особисто мусить гроші звернути. Від цього рішення нема відклику. Неприємно...

І чи варта тут анґажуватися в політику, коли навіть міністерська карієра не забезпечує людини від таких „неприємностей“?

Б. міністр Ґ. Чехович.

У „Роботніку“ з 10. ц. м. читаємо буквально таке:

„П. Ґабрієль Чехович, б. міністр фінансів, заявив у своюму „останньому слові“ перед Державним Трибуналом, що „другою тайною“ осягнення бюджетової рівноваги в Польщі, було припинення посольських інтервенцій, — припинення наслідком розпорядження марш. Пілсудського і п. Чеховича, як міністра фінансів.

П. Ґабрієль Чехович став тепер директором „Банк-у Земяньск-ого“ **з платнею 96.000 золотих річно.**

Одночасно п. Ґабрієль Чехович зберігає за собою посольський мандат з листи ББ. „Земяньскі Банк“ винен державному скарбові й державним банкам великі грошеві суми, — по скільки правильні є наші відомости, то з самого т. зв. санаційного банкового фонду — суму 8 міл. зол.

П. Ґабрієль Чехович, будучи і **директором** Банку й одночасно **послом**, буде полагоджувати в міністерстві, яким кермував, справи „Банку Земяньск-ого“ і його боргів. Чи це буде називатися „посольською інтервенцією“, грізною для бюджетової рівноваги держави?“

— Можливо, що п. Чехович нічого собі з отих міркувань „Роботніка“ не робить, докорів совісти не має і взагалі добре себе почуває з 96.000-ами зол. річно на посаді директора банку плюс дієти і — привілеї посла ББ. Але з другого боку ця історія справді — негарна, страх, як негарна...

Виборча реформа в Англії.

Мекдональд відбув конференцію в справі виборчої реформи з провідниками опозиційних партій — Льойд Джорджом та Болдвіном. Зміною виборчої системи особливо цікавиться ліберальна партія. Як повідомляє „Менчестер Ґвардіян“, кожна з трьох партій має призначити 3-ох делеґатів до комісії, яка й виробить проект реформи виборчого права.

—o—

Пляни для зменшення безробіття в Англії.

Англійський міністр праці Томас, якому поручено розвязати справу безробіття в Англії, розглядає плян будови в Льондоні підземної залізниці для перевозу всяких товарів та тяґарів. Здійснення цього пляну забезпечило би працю для 60.000 людей на чотири роки. Оборонець цього пляну Елібенк оцінює кошта будови на 40 міліонів фунтів штерлінґів. Підземна залізниця мала би мати 75 миль довжини і 54 стації з великими складами.

НОВИНКИ

— **Іспит зрілости українців у Чехословаччині.** В українській реф. реальній гімназії в Ржевницях під Прагою відбувся під проводом радника міністерства освіти Урбана від 24.—27. червня ц. р. іспит зрілости. Свідоцтво зрілости одержали: Антонович Марія, Галаган Борис, Герасимів Всеволод, Ділух Тимофій, Домбровський Марко, Коваль Володимир, Мазепа Галина, Макаренко Василь, Пачовський Роман, Підмалівський Микола, Татаруля Сергій, Григоріїв Мирослав, Шияновська Оксана. Не допущено до устного іспиту 3, репробовано 1 публичну і 3 приватні учениці.

— **Крадуть авта.** Зперед дому при вул. св. Мартина ч. 23 у Львові незнаний злодій украв на шкоду замешкалого там Стан. Вальдмана авто марки „Фіят“ ч. 8842, вартости 8 тис. зол.

— **Металеві обручки.** Беднарська Юлія (замешкала при вул. Шумлянських ч. 2 у Львові) купила в уличного обманця дві металеві обручки за 30 зол., бо повірила йому, що вони золоті.

— **Смерть двох вояків на вправах.** У Долині трісло на військових вправах підчас гострого стріляння дуло гармати. На місці згинули наслідком того обслугуючі гармату бомбардієр Стефан Новак і канонір Іван Тошак з 24. п. пол. артилерії, а трьох інших вояків було лекше ранених.

— **Самовбивство начальника почти.** У Свіржі відібрав собі життя начальник тамошнього поштового уряду Фр. Козьол. Кажуть, що причиною самовбивства була дефравдація 30 тис. зол.

— **Польські селяни не хотіли помагати гасити пожежу.** В Томашові Мазовецькім (у лодзькім воєвідстві) вибухла пожежа наслідком грому. Саме тоді в сусіднім селі Несядові компанія офіцерів резерви мала нічні вправи. Як офіцери побачили луну, прибігли гасити пожежу, однак з причини недостачі ведер праця була утруднена. Місцеві селяни рішучо відмовилися позичити ведер. Тому офіцери мусіли їх брати на силу. Пожежа заподіяла втрат на кільканадцять тисяч золотих.

— **Цвинтарні гієни.** На цвинтарі в Мотові (біля Ченстохови) незнані справники вломилися вночі до гробу власника дібр Леона Семенського, недавно похороненого. Злодії ушкодили металеву труну, стягнули з трупа чоботи та жетонки. Хотіли стягнути й штани, але це їм уже не вдалося мабуть тому, що тіло вже псується.

— **Процес маріявітського епископа** Ковальського, засудженого окружним судом у Полоцьку на чотири роки тюрми, відбудеться перед апеляційним судом у серпні.

— **Процес за побиття польських акторів.** Перед опольським судом відбулася конфронтація 24 обвинувачених у побитті акторів польського театру з Катовиць, який давав гостинні виступи в Ополі. На розправу приїхали також польські артисти з Катовиць. Свідки не могли докладно ствердити ідентичности обвинувачених.

— **Вибух у фабриці кавчуку.** В одеській фабриці кавчуку прийшло до вибуху. Згинуло 11 людей.

— **9 кадетів згоріло живцем.** У Ділінгем (в Англії) робила вправи вогнева сторожа. Вона демонструвала ріжні способи ратування людей і тому підпалила деревляний дім, спеціяльно побудований з дерева й полотна для вправ огневої сторожі. В домі цьому було 9 кадетів, що мали представляти мешканців дому. Заки огнева сторожа могла зачати гасити пожежу, дім завалився, а всі кадети, що були в ньому, згинули.

— **Потонуло 400 людей.** На захід від Трапезунту в Малій Азії обірвалася хмара. Злива тривала 48 годин і спричинила повінь у цілому краю. Потонуло 400 людей. Богато сіл залляла вода. Шкід є на кілька міліонів турецьких фунтів.

— **„Юнтін Бовлер“ жде на погоду.** Редактор летунського відділу „Шікаґо Трібюн“ Вуд повідомив редакцію, що літак „Юнтін Бовлер“ чекає, аж поліпшиться погода. Тепер є мряка й сильні вітри. Резервуари літака мають ще 2.200 літрів бензини. „Юнтін Бовлер“ застряг у ..., але не є ушкоджений. Ближчого положення літака Вуд не подає.

— **„Відступне“ за футболістів у палаті громад.** Неправдоподібно високі суми, які клюби виплачують за відомих футболістів титулом „відступного“, викликали в цілій англійській громадській опінії велике обурення. Справою займається навіть англійська палата громад. Пос. Гонстен виступив із внесенням, яке предкладає ухвалити закон, що забороняв би платити „відступне“ в якійнебудь формі, бо є негідним культурної держави й установи футболістів просто відпродувати. Англійська спортова преса не погоджується з поглядами пос. Гонстена, але виходить із заложення, що закони в справі спорту можуть опрацьовувати лише люди, які розуміються на спорті.

— **Дві американські фабрики голінників перевезуть до СРСР.** Берлінські часописи повідомляють

ють, що уряд СРСР закупив у Злуч. Державах на умовинах 5-літнього кредиту дві фабрики стін них і кишенькових годинників. Фабрики ці здемонтують і в цілости перевезуть у Москву.

— **Д-р Скегар проти вінніпегських комарів.** Минулого літа манітобські комарі дались добре в знаття українцеві д-ру Скегарові з Шікаго. Того він їм забути ніяк не хотів. Пізніше, як пішла чутка, що місто Вінніпег збирає гроші на війну з комарами, в Шікаго хеміки винайшли новий спосіб нищення комарів. Д-р Скегар використав отсю нагоду і вислав мейорові міста Вінніпегу зруковане повідомлення (д-ра Евданса), в якій спосіб найлекше знищити комарів. Мейор Вінніпегу передав цей лист д-ру Спічлі (перзідник „Вінніпег Анті-Москіто Кампанії"). Д-р Спічлі написав лист до д-ра Скегара, дякуючи йому від мейора міста і від себе за літературу та запевнив його, що цього літа вже буде безпечно приїздити на вакації до Вінніпегу, бо комарів „майже" не буде. Д-р Скегар хоче провірити це та прибути до Вінніпегу на один місяць.

— **На високій технічній школі в Празі,** виділі інженірного будівництва — одержали диплом інженірів п. Квас Осип і Лунь Іван зі Львова та Позняякевич Андрій з Ковеля.

100 1—1

Повінь у Сх. Галичині.

У станиславівськім воєвідстві.

Шкоди, заподіяні повінню, тоді покищо устійнити. Тисячі моргів поля залиті, плоди в значній мірі знищені. Богато хат під водою. Людей евакуували. Богато дерева, що було на трачах, забрала вода. В *богородчанськім* повіті виступила з берегів солотвинська Бистриця, залила городи й поля, м. і. в Ляхівцях і Богородчанах Старих. Міст на дорозі з Яблонова до Порогів зірваний, міст із Богородчан до Порогів ушкоджений, міст на дорозі з Ляховець до Порогів підмулений. Дороги і тел. комунікація понищені в богатьох селах. У *долинськім* повіті виступила з берегів Свіча; в Велдіжі залила поля, пасовиска та 7 хат. Міст біля Велдіжа до Максимівки зірваний. Ріка Сукіль вилила та в Підкамені ушкодила дорогу на 2 клм. З Болехова колова комунікація перервана. Вилила ріка Лужанка в с. Витвичі. Залила більше ніж 50 хат. У цьому селі 8 домів і 16 будинків у Скалині. Великі шкоди заподіяла р. Перечна. Міст на дорозі зі Спаса до Струтина зірваний. Комунікація між Долиною і Болеховом наслідком зірвання мосту на Свічі перервана. В *городенськім* повіті в с. Незвиска Дністер виступив із берегів на 3.20 понад норм. висоту. Богато хат залитих і поля. Води в Дністрі прибуває. В *коломийськім* повіті Прут вилив на просторі від Ворохти до Яремча, у Воскресінцях залив 50 хат, у Переровi 12, в Матвіївцях 2, в Задучу цілу часть села на правім березі, в Осмолинцях 5, Семаківцях 1, Спасі 5, в Гор. Спасі зірваний міст. Часть Татарова залита. В Княждворі Прут вилив у ночі з 11. на 12. липня, так що люди не мали часу ратувати майна. Вода окружила тартак Екштайнів і 48 хат. Вода сягала 4 м. понад норм. вис. і все її прибувало. Дор. комунікація перервана, телефонічна також, міст на дорозі з Коломиї до Печеніжина зірваний зовсім, тому й комунікація із Слободою Рунг. перервана. Вербіж Нижний під водою. В місці, де Лучка впадає до Прута, залитих 200 хат. У самій Коломиї доми над Прутом залиті. В *скільськім* пов. вилив Опір і позривав кілька мостів. У Соколівці Стрий залив 5 хат. У Брошневі р. Черва залила 40 хат і 700 моргів поля. В *косівськім* повіті виступили з берегів Білий і Чорний Черемош та Рибниця, в яких вода піднялася на 4 м. Міст на дорозі до Кут зірваний, на дорозі з Косова до Москалівки зірвані 4 мости. В Москалівці 40 хат під водою, в Косові Старім богато пасовиск і огородів залитих. В околиці ушкоджені три млини. Телеграф і телефон ушкоджені, тож повіт зовсім відрізаний від світа. Вода забрала одну хату, в якій згинув один чоловік. Зі складів вода забрала деревного матеріялу на кілька міл. зол. У Кутах Черемош залив 30 хат і богато поля й огородів. У Старих Кутах ушкоджена дорога на 1 км. Міст з Рожнова до Снятина зірваний. Рибниця залила та замулила 48 хат у Рожневі, Кобаках і Рибнім, у Ясенові залиті 3 хати. В Пістині 15 хат під водою. В околиці Микетинець ушкоджених 7 мостів. У Ясенові залиті три хати. Поля залиті в Карлові, Тріиці та Тростинці. В *снятинськім* повіті Прут піднісся на 5.50 м., чого люди не тямлять там від 40 літ. Великі шкоди в с. Орелець, Завали й Тулуків. Передмістя Снятина евакуоване. В Тулукові 4 хати під водою. В повіті залиті поля, вода забрала сіно. В *станиславівськім* повіті великі шкоди на просторі Лука-Боднарів. Дорога з Калуша до Станиславова перервана. В Комарові та Завалові кілька хат під водою, також богато поля. В Єзуполі 7 хат під водою, в Дубівцях і Галичі Дністер виступив із берегів. Передмістя Галича Верби та Батюхів залиті зовсім. Населення евакуували В Тулукові 4 хати під водою. В *товмацькім* повіті в Жианеві Дністер піднісся на 3.95 м. Вода залила 800 моргів поля та село Долге. Людей евакуували. Води прибуває 10 цм. на год. У Тисмениці виступила р. Ворона та залила дорогу з Пшеничок до Хомякова. Кілька хат залитих. У *жидачівськім* повіті заподіяла великі шкоди Свіча. Комунікація Журавно-Калуш утруднена. Дністер у тій околиці піднісся високо понад норм. висоту. Ріка Стрий піднялася на 3 км. Комунікація Стрий-Жидачів перервана. Поля залиті, вода забрала сіна.

У львівськім воєвідстві

вилила ріка Тисьмениця в *Дрогобичі і Бориславі*. В Рихтичах залиті дві хати і левади. В Дрогобичі ушкоджені 3 доми. Міст на дорозі до Самбора ушкоджений, комунікація перервана. Левади залиті в Добрівлянах, Липиці та Михаловичах. У Перемишлі вода піднеслася більше ніж на 4 м.; передмістя Вильча загрожене. По обох боках Сяну залиті поля на кількасот м. широко. В *Самбірщині* в околицях Калинова залитих кількасот моргів поля. Вилили ріки Дністер, Стрвяж, Бистриця та Черхавка. В Радиличах вода залила 10 хат та поля яких 800 моргів.

—o—

Китайсько-більшовицький конфлікт.

Китайці заняли сх.-кит. залізницю.

З Харбіна прийшли вісти, що китайська влада заняла телеграфічні уряди на на цілій сх.-китайській залізниці, позачинювали та позапечатували більшовицькі торг. представництва й організації більш. департаментів держ. торговлі, волоконного синдикату і торг. фльоти. Арештували около 40 більшовицьких залізничників. Нач. управитель залізниці Люі-Чун-Гюан зажадав від Ємханова, директора сх.-кит. залізниці, щоби передав управу тієї залізниці кит. функціонареві, висланому Люі-Чун-Гюаном. Коли Ємханов відмовив і сказав, що це нарушення мукденського договору, його усунули зі становища, так як Айсмонта, заступника директора сх. кит. залізниці. Їх місця заняли китайці. Шефів служби руху й інших відділів усунули на приказ Люі-Чун-Гюана та заступили рос. білогвардійцями. На цілій території сх.-кит. залізниці переводяться ревізії в більш. робітничих синдикальних і кооперативних організаціях. Організації ці ограблюють. Арештували понад 200 робітників сх.-кит. залізниці. Рівночасно сконцентровано манджурські війська, які розставили вздовж цілого більшовицького кордону; висквіповані вони по воєнному. Є вістки, що відділи білогвардійців, які китайська команда хоче перекинути на більшовицький бік, стаціоновані разом із манджурськими військами.

—o—

Трагічний польський лет.

Ідзіковський згинув, Кубаля ранений.

У суботу 13. липня 13 хвиль перед 5 год. відлетіли з французького лет. майдану Ле Бурже польські летуни Ідзіковський та Кубаля літаком „Марш. Пілсудський", щоби залетіти до Ню-Йорку. Ідзіковський сказав перед стартом представникові „Юнайтед Прес": „Побідимо напевно та дістанемося до Америки". Ідзіковський віз на літаку землю з Вавеля для ам. поляків. Рівночасно відлетіли на фр. літаку „Знак запиту?" фр. пільоти Костес і Бельонт. Вони завернули з Азорів і прилетіли вже до Франції. Літак „Марш. Пілсудський" впав у море біля острова Грацюза (Азори). Ідзіковський згинув, Кубаля ранений. Аг. Рантера повідомляє, що літак осів на Грацьозі, причому вибух мотор, наслідком чого згинув Ідзіковський а Кубаля був ранений. Майора Ідзіковського поховали в неділю в год. 3. попол. Кубаля в шпиталі.

—o—

Зі спортового життя.

Лігові змагання.

Львів. Чорні—ЛКС. 3:3 (2:2).
Варшава. Варшавянка—Гарбарня 4:3 (0:0).
Краків. Висла—ІФЦ. 2:1 (2:1).
Лодзь. Туристи—Погонь 3:1 (0:1).
Катовиці. Рух—Польонія 2:1 (2:1).

Мистецтва А-кляси.

Львів. Україна—Ревера 6:1 (3:1).
Стрий. Погонь (Стрий)—Гакоах (Станиславів 4:1.
Перемишль. Польонія—Гасмонея 4:1.

Україна-Ревера 6 : 1 (3 : 1).

Змагання цих дружин за мистецтво А-кляси закінчилися вповні заслуженою високоцифровою перемогою України, чим українська дружина закріпила свою позицію в А-клясі остаточно. Ґолі для України стріляли: Петрів 3, Кобзяр 2, Борсук 1. Одинокого ґоля здобула Ревера з карного, зовсім неслушно подиктованого суддею п. Вечистим, що взагалі суддював вельми сторонничо в користь Ревери. Одначе і це не помогло: краща у всіх частинах українська дружина справилася зі своїм останнім в цьому сезоні противником зовсім легко і засудила його на елімінаційні змагання з жид. Гасмонеєю за вдержання в А-клясі. Публики, як на вакаційний час, доволі, бо яких 1.200 душ. Ширше про ці змагання завтра

—o—

Мусоліні приїде до Льондону?

„Дейли Експрес" повідомляє, що Мусоліні приїде до Льондону. Він цікавиться передовсім летунською виставою, яку небаром отворить у Льондоні.

—o—

Відкинули просьбу Троцького.

На засіданні палати громад міністр внутр. справ, відповідаючи на запит, сказав, що англійський уряд після докладного розглянення всіх обставин, постановив не дати Троцькому дозволу на приїзд до Англії.

Вибори в Фінляндії.

По дотеперішнім обрахункам вислідів виборів до фінляндського парляменту аграрна партія здобула 59 мандатів, соц.-демократи 59 м., партія зединення 28, шведська надр. партія 23, комуністи 23, поступовці 7. Нема ще висліду з одного округа, з якого вийде один кандидат.

—o—

Есперанто.

Не належимо до таких ентузіястів есперанто, як автор нижченаведених його уваг, уважаючи, що передусім якнайбільше наших людей повинно володіти живими західно-европейськими мовами, однак цілком погоджуємося з поглядом, що для цілей пропагандистичних, в інтересі загально-національному лежить присутність і українських делегатів на міжнародньому конгресі есперантистів. Це повинно бути точкою амбіції самих уже наших есперантистів.

•

За пів місяця з усіх сторін світа зїдуться есперантисти до Будапешту на 21. всесвітній конгрес, котрий буде тривати від 2. до 9. серпня ц. р. Про міжнародню мову есперанто нераз писалося у нашій пресі. Тепер есперантисти мають заманіфестувати перед цілим світом, що есперанто не є утопією і не вважаючи на всілякі перепони щораз більше почало опановувати світ. Деякі народи впровадили навчання мови есперанто в народніх, середніх і високих школах, бо вони зрозуміли завдання есперанта. Есперанто є невтральною мовою, воно не вмішується до ніяких політичних, релігійних і партійних справ, його завданням є бути світовою мовою, котра безпосередньо має причинитися до взаїмного не лише словного, але й духового порозуміння, помирити всі народи без шкоди якоїнебудь нації і створити велику рідню. Есперантом пізнається життя інших народів, але крім цього при його помочі можна краще інформувати чужинців про наше.

Для кращої орієнтації згадаю останній 20 конгрес есперантистів в Антверпені (Бельгія), що відбувся м. р., на який зїхалося 1.500 осіб-делегатів із всіх сторін світа. Але, на жаль, українці не мали заступника на конгресі есперантистів:

тому було би бажаним, щоби цього року дехто з українців-есперантистів старався поїхати на 21. конгрес есперантистів до Будапешту, тим паче, що слідуючі конгреси будуть відбуватися в дальших частинах світа, на котрі не буде можливо з огляду на великі видатки поїхати. На минулорічному конгресі есперантистів в Антверпені під час походу через місто заступники 30 народів несли національні прапорці, а також й цьогорічний конгресовий комітет просить учасників конгресу привезти зі собою національні вбрання й есперантські та національні прапорці. На конгресах есперантистів, на нищі засілань, присвячених усяким становим і фаховим справам, згадувано м. і. також про т. зв. „літній університет", на якому університетські професори мовою есперанто мають читати лекції з найновіших здобутків культури і знання. Підчас тих конгресів урядує також еґзамінаційна комісія, яка видає дипльоми на вчителів міжнародньої мови есперанто. Учасники конгресу есперанто в Будапешті мають 50 проц. знижки на угорських залізницях і пароплавах.

Конгресова карта на 21. всесвітній конгрес есперантистів у Будапешті виносить 5 долярів. Для членів конгресу всі інші ціни (помешкання, харчів і т. д.) знижені. Адреса Конгресу: Esperanto-Kongress Budapest.

Українців-есперантистів, котрі будуть їхати на конгрес есперантистів до Будапешту, просить Т-во Українських Есперантистів „Progress" в Коломиї, вул. Нова ч. 4. (дім проф. Кузьми) зголоситися письменно або устно в ціли одержання повновласти і всяких інформацій.

Антін Каратницький.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д-р Степан Шулевич: **Спомини з Української Галицької Армії (1918–1920)**, Частина IV. Від січня 1920 до квітня 1920. Видавництва Кооператива „Червона Калина". Львів 1929, стор. 164, 16°. Зміст: Ревком ЧУГА. Перші дні співжиття галичан з більшовиками. Переговори делеґатів УГА з більшовиками в Києві. Враження з подорожі до постою Начальної Команди. Розмова з ґен. Ціріцом та ґен. Микиткою. Події над Дністром. Полевий штаб ЧУГА. в Балті. Реорґанізація Гал. Армії. Червоні бриґади УГА. Кінець самостійности УГА.

Іван Герасимович: **На тривогу! Основи української нації загрожені.** Накладом „Рідної Школи" у Львові. Львів 1929, стор. 152, 16°. Ціна 1·20 зол.

Звіт Українського Т-ва Прихильників Книги у Празі за 1928-ий рік. Стор. 16, вел. 8° (літогр.).

ЖУРНАЛИ:

Літературно-Науковий Вістник. Річник XXVIII. Том XCIX. Книжка VII—VIII. за липень-серпень 1929. Зміст: Олекса Стефанович: Хрест. — Олесь Бабій: Уривок з поеми. — Авенір Коломиєць: Паротяг. — Юрій Косач: Матрос Бердищук. — Ґічо Берж: Magistra vitae. — Арнольд Беннет: Жінка, яка все крала. — Микола Шеремет: Тривога. — В. К.: З часів розвалу. — С. Черкасенко: Цвіт папороти. — Д-р О. Бабій: Ідеольоґічні основи сучасної західно-української літератури. — Евген Плужник: ***. — М. Іванейко: Вітер (Берлін). — Арсен Кара: Перед світом. — І. Гончаренко: Жак де Лякретель. — О. Лан: Буде. — Дм. Донцов: Роковини зради. — Д-р Б. Гармашів: — Альфред Брем. — Е. Маланюк: Друга вистава гуртка „Спокій". — В. Дорошенко: Е. Чикаленко. — О. В.: Дрібні замітки про важну справу. — Леонід Мосердз: ***.— О. Мицюк: Недуга сільської Франції. — Devius: На світовій арені. — Ганна Чикаленко: Зі студій про Шекспіра. — Бібліоґрафія. — Нові книжки.

Українська Школа. Записки „Учительської Громади" за 1929-ий рік. Рік XIV. Ч. 1-4. Львів, січень-грудень 1929. Зміст: 1) В. Кузьмович: Мої поміщення щодо виховання, навчання й орґанізації ґімназій „Рідної Школи". 2) Д-р Маркіян Терлецький: Навчання історії Сходу і Греції в звязку з новішими дослідами і розкопками. 3) Юрій Левицький: Наука фізики в учительських семинаріях. 4) Д-р Іван Велигорський: Навчання граматики рідної мови. 5) Антін Книжинський: Шкільна й домашня лектура. 6) Іларіон Гриневецький. Виховне значіння музики і співу. 7) Ярослав Барнич: Дещо про підручники до науки співу й музики. 8) Д-р Ґеорґ Клятт- Ю. Каменецький: Цілове виховання й алькоголь. 9) Д-р Михайло Чайковський: Алькоголізм і школа. 10) Д-р Роман Цегельський: Про науку фізики й хемії в наших середніх школах. 11) Іван Гаршинський: Виховні моменти в ощадності. 12) Денис Коренець: На шляху до уніфікації шкільництва. 13) Звідомлення з Педагогічно-Наукового Зїзду „Рідної Школи". 14) З діяльности оґрафічної комісії при Т-ві „Учительська Громада". 15) Хроніка. 16) Вісти з „Учительської Громади". 17) Шкільні розпорядки. 18) [illegible]линович: Український „тлумачний" словник. 19) Д-р Остап Макарушка: Бібліоґрафія. 20) Від Редакції.

„Нова Хата", журнал для плекання домашньої культури. Рік V. Ч. 8—9. Зміст: Х. Фуртак: Ольга з Драгоманових Косач; С. Вильницька: Про народне мистецтво; Із. Кравченко: Жанна Д' Арк; Ст. Чижович: Із поїздки на Україну; Ол. Охримович-Залізняк: За фахове навчання жіночої молоді; І. Бла[illegible]: Як вести працю на селі; Кириченський: Подостатті римлянок в останні часи республіки; Ріжні вісти; Інж. О. Б.: Відродження народнього мистецтва; А. Свєнціцька: Характер одягу давних народів; Моди; Ручні роботи; д-р Софія Парфанович: Гіґієна жінки; д-р Іван Тиницький: Дещо про проморщини; Правни[illegible]; Практичні поради; Бібліоґрафія; Гарри Михайловський: Діточі літа Тьоми. Ілюстрації.

„Slovansky Prehled", sbornik pro poznani politickeho, hospodarskeho, socialniho a kulturniho zivota slovanskych statu a narodu. Redaktor Adolf Cerny. Число за червень.

ОГОЛОШЕННЯ

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

„Вертеп Наших Днів" Галактіона Чіпки і Ле-ле.

Бібрка, вівторок 16.VII.
Ходорів, середа 17.VII.
Журавно, четвер 18.VII.
Бурштин, пятниця 19.VII. 95 2—3

Український Театр під Дир. Івана Когутяка:

Брошнів:
16.VII. вівторок: Король життя.

Вигода:
17.VII. середа: Пташник з Тиролю.
18.VII. четвер: Чесна Зузанна.
19.VII. пятниця: Король життя.
20.VII. субота: Жид вихрест.
21.VII. неділя: Ой не ходи Грицю.

Велдіж:
22.VII. понеділок: Пташник з Тиролю.
23.VII. вівторок: Король життя.
24.VII. середа: Кума Марта.
25.VII. четвер: Маруся Богуславка.
69 2—?

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича.

Болехів:
16/7 „Базар".

Вигода:
17/7 „Осінні маневри".
18/7 „Чесна Сузанна".
19/7 „Тітка Чарлі".

Велдіж:
20/7 „Вій".
21/7 „Осінні маневри".
22/7 „Запорожець за Дунаєм".
23/7 „Чесна Сузанна".
24/7 „Хмара".

Долина:
25/7 „Базар".

Брошнів:
26/7 „Осінні маневри". 93 2-?

Великий Міський Театр:

Понеділок, 15-го липня, год. 8·15 веч. Виступ театру „Qui pro quo": „Кабінет во(й)сковних фіґур".

Вівторок, 16-го липня год. 8·15 веч. Виступ театру „Qui pro quo": „Кабінет во(й)сковних фіґур".

Малий Театр:

Понеділок, 15-го липня ц. р. год. 7·30. „Ловець тіней". Виступ А. Венґерка і Любенської.

Вівторок, 16-го липня, год. 7·30 веч. „Ловець тіней". Виступ А. Венґерка і Любенської.

Кіна.

„Апольльо": Все з кохання (Редж. Де ні). Сема могутність.

Кольосей: Дочка полку (Іго Сим). Вулиця спогадів.

„Лев": Кельнер московського ресторану „Яр" (на осн. пов. Шмелова, з участю артистів театру Станиславського).

Люна: Герой китайської спелюнки (Еді Польо) дві серії.

Марусенька. Романс панни Л.

Оаза: Ескорта.

„Палас": Бедуїнове кохання.

Пан: Пробудження жінки.

Пасаж: Лови на людей. Кордон у полумі.

„Утіха": Карузеля тортур.

„Химера": Дитина вулиці.

„Фатаморгана": Боряїй

На „Рідну Школу" зложили ВП. Радн. Ісидор Ґромницький 20 зол. замість вінця на могилу бл. п. Іларія Огоновського, за що щиру подяку складає — **Головна Управа.** 102

Українське Технічне Товариство у Львові повідомляє, що з огляду на інженерські роботи членів Виділу, та відпустку урядовця, домівка Товариства замкнена від 15. VIII. до 1. IX. — **Виділ У. Т. Т.** 99 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИННИКИ поручає дешево Домбровскі-Розважевскі Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. Догідні услівя. 1366 40—?

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 187-?

ГРЕБЕНІВ, ПАНСІОН „ЗЕЛЕМІН" поручає сонячні покої з бальконами. Харч добірний. Ціни поміркованi. — Зголошення приймає: інж. Козаневич, Гребенів. 2300 3—10

ЛІЖКО кухонне 13 зол. Сіткове 40. Скринкове тапіцероване 50. Унівальні 5 Дротяні **Вклади** 27. Матераци 3 подушки 30 зол. **Волосінні** 75. **Отомани** ґобелінові 55. **Канапки** розкладані 45. **Буфалки** розкладові 45. **Ліжко** мосяжне 200 золотих. **ЗАКС**, Ліндого 6. 426 5-6

ПАННА з інтеліґентної родини, пристійна бльондинка, не бідна, образована і господарна бажає пізнати ціла браку знакомства інтеліґентного, старшого мужчину на гарнім становиську. Неанонімові, серіозні зголошення з фотографією слати до адміністрації „Діла" під „1.000". 97 1—3

ГРОМАДА РОЖНІТІВ, повіт Долина взиває до внощення оферт на відбудову мурованого будинку 7 клясової школи. Оферти належить вносити до дня 22. липня 1929. Пляни можна оглянути в громадській канцелярії в урядових годинах — **Громадська Зверхність.** 101 1—1

МЕБЛІ НА РАТИ! готівкові ціни; також тапіцеровані **меблі**, власного виробу — найдешевше в **Доротеум** Льва Сапіги 34. телеф 15·01. 44 2 ?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р Мирон Вахнянин
ординує від мая до жовтня
в Карльсбаді
Mühlbrunstrasse 9. дім „Wied".
1494 Тел. 19—91 5—8

ЛІЖКО полеве залізне „Патент" з матерацом, займає як найменше місця **30 зол.** На провінцію висилаю по одержанню задатку. Фабрика **ЗАКС** Львів, вул. Ліндого 6.
42 4—6

МЕБЛІ СТИЛЕВІ першорядних виробів по приступних цінах поручає фірма
БРИК І ҐРИНЕР
Львів, Ягайлонська ч. 24
Тел. 21-76 (біля кіна Марусенька) 2 ?—

Всіх наук лікарських
Д-р Кляра Кеннерова
ПОВЕРНУЛА
і ординує як досі **в ПЕРЕМИШЛІ** в власнім домі. — Телеф. 22. 81 ?—

Дентист Яків Насс
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. ІІ. п.
Скріплювання хитаючихся зубів, пломбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшім часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел. 65—73.
87 3—

Хінсько-срібне столове накриття гладке і фасонове продає найдешевше
„ДОСТАВА"
у Львові, вул. Руська ч. 20, в Перемишлі, Ринок ч. 23, в Тернополі, вул. Пілсудського ч. 2.
2290

8 зол. **ПЕРСТЕНЕЦЬ** 8 зол.
з 14-карат. золота з рубіном [illegible]
Б. ГРИНБЕРГ, Сикстуська 4. Т. 58-?

Подяка.

Отсею дорогою складаю [illegible] Володимирові Електоровичеві щиру подяку за совісну оборону у [illegible] процесі проти мене, котрий [illegible] в окружному суді в Чорткові.
Роман Руденський студент [illegible]
98

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.